VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8259. szám | Vasárnap, 1971. október 10. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk IV. oldalán

Felszólalások az ENSZ-közgyűlés vitáján

SPORT

A bukaresti Román Operában bemutatkozó díszelőadást tartott a kínai balettegyüttes

A kinai balettegyüttes szombat este bemutatkozó diszelőadást tartott a bukaresti Román Operában.

Az előadáson részt vett Nicolae Ceauşescu elvtárs Elena Ceauşescu elvtársnővel együtt, Emil Bodnaraş, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Ilie Verdeţ, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Fazekas János, Petre Lupu, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Ştefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajovici, Miron Constantinescu, Miu Dobrescu, Ion Ioniţă, Vasile Patilineţ elvtársak feleségükkel.

A teremben jelen volt az RKP KB, az Államtanács és a kormány több tagja, központi intézményi és társadalmi szervezeti vezetők, a kulturális és művészeti élet több személyisége, ujságirók, népes közönség.

Részt vett Csan Haj-fun, a Kinai Népköztársaság bukaresti nagykövete, a diplomáciai képviseletek más vezetői, valamint a diplomáciai testület több tagja.

A jelenlévők hatalmas, hosszan tartó tapssal fogadták a hivatalos páholyokban megjelenő Nicolae Ceauşescu elvtársat, a többi párt- és államvezetőt.

Az előadás a Sárga Folyam zongoraversennyel kezdődött. Ezután előadták A felszabadulás utáni boldog élet zenemüvet.

A következő müsorszám, a Női Vörösosztag cimü, jelenkori forradalmi témára irt balett a polgárháborut, a kinai népnek, vörös hadseregének a kizsákmányolás és az elnyomás ellen vivott harcát eleveniti fel, ábrázolja egy olyan fiatal lányának a sorsát, aki a vörös hadsereg női osztaga tagjaként részt vesz a küzdelemben, és fokozatosan tudatosodik benne, hogy minden más elnyomotthoz hasonlóan, csakis ugy élhet emberhez méltó életet, ha felszabadul egész hazája, egész népe.

A romániai közönség számára filmről ismert balett nagy tetszést aratott. A jelenlévők többször is élénk tapssal jutalmazták a kinai müvészek kiváló teljesitményét.

Nicolae Ceauşescu elvtárs, a többi párt- és államvezető a szünetben barátságosan elbeszélgetett az együttes főigazgatójával, Csu Csiu-jevel, a Kinai Nép Külföldi Kapcsolatait Ápoló Intézet főtitkárával, az együttes más vezetőségi tagjaival, előadóművészekkel, melegen gratulált nekik az előadáshoz.

A népi Kina müvészetének küldöttei virágot kaptak a párt- és államvezetőség részéről.

(Agerpres)

Lapunk III. oldalán

20 éves a Bábszínház

Az adott szó kötelez

Teljesülnek a felajánlások a Fűtőházban

A CFR-Fütőház munkaközössége, a szerelők, a kazánkovácsok s a főjavitást végzők ez évben kiváló eredményeket értek el. Hozzájárultak ahhoz, hogy az összes vonatok, az aradi pályaudvarról, pontos időben indulhassanak, valamint ahhoz, hogy a vasuti közlekedés zavartalanul bontakozzék ki.

Az idén a jól képzett szerelőcsoportok 437 mosással egybekötött javitást, 385 müszaki ellenőrzést, 2685 karbantartást és 25 mozdony főjavitását végezték el. Hasonlóképpen cselekedtek az automotor remiz mechanikusai is, akik 14 kis Diesel javitását és 115 ilyen erőgép müszaki revizióját hajtották végre. Külön dicsérőleg kell szólni a Diesel-villamos mozdonyok karbantartóiról. Jó munkájuknak köszönhető, hogy az aradi Fütőházból inditott Diesel- és gőzmozdonyok, valamint az automotorok egyszer sem maradtak vonalon. Ugyszintén ez hozzájárul a késések csökkentéséhez, valamint a vasuti közlekedés biztonságához.

A hozzáértő és operativ munka nyomán a mozdonyok veszteglési idejét mintegy 3 százalékkal sikerült csökkenteni. A tervet egyébként minden hónapban tulszárnyalták s ezáltal a felajánlásokat is becsülettel teljesitették. Mindez azt bizonyitja, hogy Roman Marius mérnök, a Fütőház főnöke, Ostoin Sava, a javitószerelők müvezetője, Mocuţa Ioan, az autó-motor remiz vezetője, valamint Ardelean Ioan mester jól szervezték meg a munkát, biztositották a szükséges cserealkatrészeket, ami oda vezetett, hogy az aradi Fütőházból távozó mozdonyok mindig a meghatározott időre értek célba. Említést érdemel még az is, hogy majdnem valamennyi Diesel-elektromos mozdony vezetője, az emlitett 9 hónap alatt többletterhelés vontatására is vállalkozott. A Fütőház közössége nap, mint nap megállta helyét a munkában s adott szavához hiven dolgozott.

TAUTAN GHEORGHE

ÖSSZPONTOSÍTSUNK MINDEN ERŐT AZ ŐSZI MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁLATOKRA

Mielőbb takarítsuk be a kései terményeket

A Megyei Mezőgazdasági, Élelmiszeripari, Erdőgazdálkodási és Vizügyi Vezérigazgatóság október 8-ig összesitett adatai szerint, állami mezőgazdasági vállalatainkban 90 százalékban végeztek a napraforgó és 55 százalékban a kukorica betakaritásával. A jó munkaszervezésnek tudható be, hogy a barackai és angyalkuti gazdaságokban véget ért a napraforgó aratása; e fontos müvelettel előrehaladtak az ötvenesi és pécskai vállalatok is. Ami a kukoricatörést illeti a Mureşul vállalat az élenjáró.

Termelőszövetkezeteinkben a napraforgó aratásánál 2 százalékkal haladták tul a heti ütemtervet, s az emlitett dátumig 74 százalékban takaritották be e fontos ipari növényt. A szövetkezetközi tanácsok tevékenységi körzetébe tartozó tsz-ek közül a vingai körzet gazdaságai nyujtották a legjobb teljesitményt. Előrehaladtak a szentlányi, az ujaradi gépesitési állomások által kiszolgált gazdaságok is. Nem kielégitő a napraforgó betakaritási üteme a székudvari, a micskei, a kürtösi és soborsini szövetkezetközi tanácsokhoz tartozó gazdaságokban. Szükségessé válik e fontos ipari növény aratási ütemének meggyorsitása a kürtösi 23 August, a pécskai Ogorul, a fenlaki, a zarándi, a siklói, a péli, a gyulavarsándi, a micskei, a vadászi, a szőlősi, a seprősi és más téeszekben, ahol számottevő területen áll még lábon a termés. A gépesitők, a szövetkezetek vezetői, szakemberei mindent el kell kövessenek az aratás ütemének meggyorsitásáért.

Termelőszövetkezeteinkben október 8-án több mint 28 ezer hektáron állt lábon a kukorica. Eddig alig 10 gazdaságban, köztük Draujon, Agrişul Mic-on, Zabalţon, Caporal Alexan, Sistarovăţon végeztek a töréssel. Mig az ujaradi, a vingai, a szentannai, a kürtösi szövetkezetközi tanácsokhoz tartozó egységekben 68—77 százalékban tettek eleget e fontos feladatnak, a fenlaki, a pécskai, a sikulai körzetben még sok a törnivaló. A pécskai Ogorul, a kápolnási, az opálosi, a nagyszintyei téeszekben, ahol a kukorica alig 10—23 százalékát törték le, a leghatékonyabb intézkedések foganatositása szükséges. Az emlitett gazdaságokban minden gépi és emberi erőt irányitsanak a kukorica betakaritásához, a terület felszabaditásához. Az mtsz-ek vezetői, szakemberei ugy szervezzék meg a munkálatokat, hogy a kocsik, utánfutók, és autók a korareggeli órákban a kukorica, később pedig a szár szállitását végezzék.

Teljében a rizs aratása is. A zarándi és székudvari téeszekben végeztek e müvelettel. Pélen, Fazekas- és Gyulavarsándon ütemesen halad a munka. A téeszekben eddig a 630 hektár rizsből több mint 260-at vágtak le. A rizstermesztéssel foglalkozó gazdaságok minden igyekezetükkel azon kell legyenek, hogy az esős idő beállta előtt szállitsák kazlakba az idei termést és végezzenek a csépléssel.

Feltorlódtak a teendők. Mindent el kell követnünk, hogy veszteség nélkül takaritsuk be az idei gazdag termést.

DRAGOŞ DUMITRU,
a Mezőgazdasági Vezérigazgatóság technikusa

A Népi Egyetem ifjúsági előadássorozatáról

Az információ-robbanás korát éljük. Az emberiség által létrehozott kulturális és egyéb ismeretek széles skáláját egyre nehezebb átfogni. Elegendő annyit emlitenünk, hogy évente több mint 5 milliárd könyv hagyja el a nyomdákat, s ez az óriási szám mintegy előrevetiti az emberiség előtt álló perspektivákat.

A mai embernek, is különösen a fiataloknak széles körü lehetőségük van a szellemi, a munka- és kultura általi kiteljesedésre. Az ember kiteljesitésére forditott beruházások, a párt X. kongresszusa határozatának értelmében egyre növekednek. Kétségtelen, hogy a szocializmus müszaki-anyagi alapjának fejlesztése mellett ugyanolyan gondot kell forditani az uj ember kialakitására és fejlesztésére, az ifju nemzedék nevelésére. Egyáltalán nem közömbös, hogy a jövőben kire bizzuk országunk, nemzetünk sorsát.

Ezért is fektet olyan nagy hangsulyt pártunk vezetősége, személyesen Nicolae Ceauşescu elvtárs a politikai-ideológiai és kulturálisnevelő munka megjavitására, az emberi tudat retrográd vonásainak kiküszöbölésére, az ifjuságnak a társadalmi, politikai, gazdasági életbe való gyors és teljes beilleszkedésére.

Az egész nép müveltségi szinvonalának emelése — hangsulyozza a korszakalkotó jelentőségü dokumentum — a szocialista társadalom fejlesztésének szerves része. Különösen érvényes ez a megállapitás a kommunizmus holnapi épitőire, az ifjuságra.

DORGOŞAN MIRCEA,
a megyei KISZ-bizottság osztályvezetője

(Folytatása a III. oldalon)

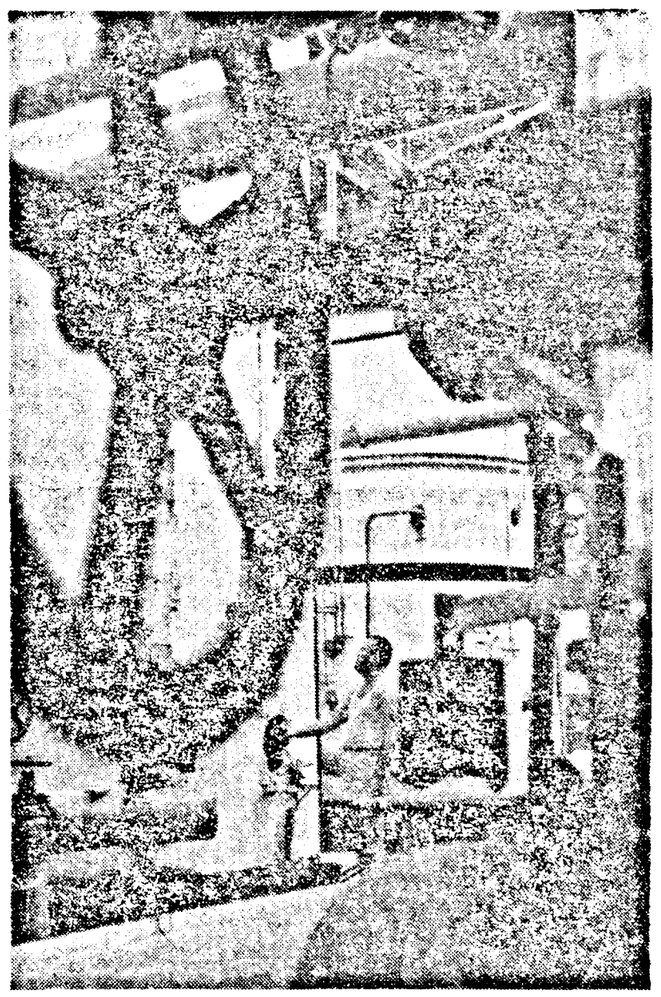

Messze jár a nyár, de a cukorgyár kazánjai mellett most is kánikulai meleg van. A szezon kezdete óta percnyi szünet nélkül dolgozik a gyár, hogy télen legyen mivel izesitsük a forró teát...

TEGNAP MEGYÉNKBEN

Tegnap este az Aradi Állami Szinház évadnyitó előadáson mutatta be AUREL BARANGA: KÖZÉRDEK cimü kétrészes szinművét Victor Tudor Popa (Kolozsvári Nemzeti Szinház) rendezésében. A diszleteket Sever Frenţiu tervezte. A nagysikerü előadás főbb szerepeit Viorica Popescu, Gelu Bogdan Ivaşcu, Ion Costea, Liviu Mărtinuş és Alexandru Fierăscu alakitották.

KÜLFÖLDÖN

A Szovjetunióban vendégszereplő „Iliescu trio" kamarazene-együttes nagy sikerrel lépett fel Leningrádban. A közönség hosszas tapssal jutalmazta a nagyszerü hangversenyt, amelynek müsorán Haydn, Beethoven és Brahms müvek szerepeltek.

A román zeneegyüttes szép sikerrel lépett fel Novoszibirszkben is.

Befejezte munkáját az Európa Tanács. A 17 nyugat-európai országot tömöritő szervezet az EGK tervezett kibővitésének politikai következményeiről tanácskozott. A Tanács határozatban szögezte le: közvetiteni kiván a kibővitett Közös Piac és a hozzá csatlakozni nem kivánó országok között, ez utóbbiak kereskedelmi érdekeinek védelmében. Az Európa Tanács szorgalmazni kivánja a nyugat- és a kelet-európai országok békés együttmüködését — hangoztatja a határozat.

Kőolajmunkások Napja

Hazánk dolgozói október 10-én megünneplik a kőolajiparban dolgozók napját, azoknak a napját, akik értékes természeti kincsünket, a kőolajat és a földgázat kiaknázva, teljes odaadással dolgoznak a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésén.

Az idén a Kőolajmunkások Napját is annak a fokozott politikai-ideologiai és kulturálisnevelő tevékenységnek a jegyében ünnepeljük meg, amely a Nicolae Ceauşescu elvtárs által javasolt program alapján folyik gazdasági egységeinkben, köztük a kőolajipari egységekben is, hogy minden alkalmazott megismerje pártunk és államunk bel- és külpolitikáját, az ötéves terv célkitüzéseit, hogy növekedjék felelősségérzete az anyagok, a felszerelések, az idő felhasználásában, hogy fokozódjék egész gazdasági életünk hatékonysága. Az ünnep alkalmából a 75 kőolajipari egységben összejöveteleken idézik fel a kőolajipari dolgozók hősi harcait a kapitalista kizsákmányolás ellen, a jobb életért, egy uj társadalmi-politikai rendszerért, azokat a harcokat, amelyek révén az olajbányászok munkásosztályunk élcsapatába kerültek.

A Kőolajmunkások Napja jó alkalom egyben arra is, hogy az ünnepeltek számbavegyék a szocialista épités éveiben elért eredményeiket. Ezekben az években a saját erőfeszitések és az államtól kapott támogatás folytán az iparág sokat fejlődött, korszerüsödött, a kőolajipari termelés 1971-ben az 1950. évi 2,7-szeresére növekedett. Ma már nemcsak a Prahova és a Tazlău völgyében tartozik a tájhoz a szonda, hanem az argeşi és az olténiai kőolajvidéken és a Bărăgan sikságán is. Az elmult 20 évben a kőolajipari beruházások összege elérte az 58,4 milliárd lejt, vagyis az összipari beruházások csaknem 21 százalékát. A beruházások főleg a geológiai munkálatokra, uj lelőhelyek feltárására irányultak. Ezek alapján növekedett a termelés. A kőolaj- és földgázkitermelő ipar fejlődésével egyenes arányban fejlődött az olajmunkások tapasztalata, hozzáértése is.

A román kőolajmunkások hozzáértése külföldön is ismertté vált. Csupán az utóbbi öt évben mintegy 1000 hazai geológus, geofizikus, mérnök, munkás, technikus, szakértő dolgozott külföldön: 12 országban segitett feltárni, kitermelni a kőolaj- és földgáz-lelőhelyeket.

Ezen a napon a kőolajmunkások már a jövőbe tekintenek, azok a nagy feladatok foglalkoztatják őket, amelyek a X. pártkongresszus Irányelveinek megfelelően, a szocialista Románia nagyszabásu fejlesztési programjából rájuk hárulnak. Az ötéves terv első évére vonatkozó irányelvek sikeresen megvalósulnak. Kilenc hónap alatt az egész iparág globális többlettermelése 37,4 millió lejt tett ki, mig az idei első nyolc hónapban elért terven felüli jövedelem meghaladta a 86 millió lejt. Terven felül 78 600 tonna nyersolajat termeltek ki; valamennyi szondánál teljesitették a tervet, de a

NICOLAE CIOBANU,
az Agerpres szerkesztője

(Folytatása a II. oldalon)

Heti belpolitikai krónika

Mennyibe kerül egy szakmunkás, egy mérnök, egy orvos felkészitése? Sokba. Ezrekbe, tizezrekbe, olykor százezrekbe. Sok? Igen. De még többe kerül a nem-szakember. És továbbképzésük menynyibe kerül? Szintén sokba. De még többe, ha rosszul dolgoznak, ha lemaradnak az élet üteme, a tudományos technikai forradalom követelményei mögött. Ezért fordit a párt oly nagy gondot a dolgozók szakképesitésére és továbbképzésére, ezért vált nálunk nemcsak joggá, — állampolgári kötelességgé is — a tanulás. Mindenki számára. Mert ha a szakmunkást vagy mérnököt vagy tanárt rendszeresen tanulni küldjük, mi indokolná, indokolhatná-e valami, hogy azok ne tanulianak, akik őket küldik. A vezetők. A gyárigazgatók, a szakszervezeti vezetők, a termelőszövetkezeti elnök, a pártaktivista, a polgármester. Kimondtuk: a vezető nálunk politikus is egyben. A párt politikájának harcosa. És kimondtuk azt is, hogy a vezetés nem csupán rátermettség kérdése — a vezetőnek — a politikai-társadalmi, gazdasági, kulturális élet bármely területén is dolgozzék — el kell sajátitania a vezetés tudományát. Amikor egy héttel ezelőtt lapjaink közzétették az RKP KB Végrehajtó Bizottságának határozatát a Központi Bizottság mellett müködő Ştefan Gheorghiu Társadalompolitikai és Vezetőkáder-továbbképző Akadémia megszervezéséről, ország-világ előtt világossá vált, milyen óriási követelményeket támasztunk a vezetőkáderek iránt. Az alkotó marxi-lenini ideológián alapuló vezetéstudomány elsajátitása — mely mint tudományág egyre jobban körvonalazódik, — immár elengedhetetlen mindazok számára, akik munkásosztályunktól, társadalmunk vezető osztályától azt a mandátumot kapták, hogy irányitó munkát végezzenek. Hadd illusztráljuk ezt egy példával: a gazdasági és államapparátusi vezető káderek oklevelet kapnak a termelés és a munka vezetése és megszervezése szakban. A vezető szakmákra való felkészités egységes rendszerének megszervezése — mutatott rá Nicolae Ceauşescu elvtárs pénteki beszédében — olyan fontos jelentőségü lépés a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitése szempontjából, melynek eredményei az életben fognak megmutatkozni. A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitési programjának sikeres megvalósulása tükröződik a Végrehajtó Bizottság 1970—1980-ra elfogadott programjában is, mely a gazdasági-társadalmi információs rendszer tökéletesitésével, az automata adatfeldolgozási eszközökkel müködő vezetési rendszer bevezetésével, a nemzetgazdaság számitástechnikai eszközökkel történő ellátásával, s az automatizálási eszközökkel müködő vezetési rendszerek központi intézetének megszervezésével és müködésével foglalkozik. Az információ korunk emberének életében egyre nagyobb jelentőségü. Még a hétköznapi életben is. Hát még egy embercsoport, egy üzem, egy nagyvállalat, egy megye vagy egy egész ország életében. A korunkban ránk zuduló információmennyiséget ugyanugy irányitani kell, mint egy nagy város közlekedését, különben „dugók" állhatnak be. Az optimális gazdasági-társadalmi döntésekhez egyre több pontos információra van szükség, azok csoportositására, felhasználására, kiválasztására s ez csakis egy országos informatikai rendszer megteremtésével lehetséges. Hogy ez is sokba kerül? Hogy a harmadik generációhoz eljutott komputerek nagyon sokba kerülnek? Igaz, de itt is ugyanazt kell hangsulyoznunk, mint az előbbiekben: nem-felhasználásuk a modern ipar, a modern társadalom követelményei között a lemaradás veszélyét, gyorsuló fejlődésünk ritmusának csökkenését eredményezhetné. A Román Kommunista Párt mindig felismerte mi az, ami az ország gyors előrehaladását biztositja, s határozott lépéseket tett felhasználásukért. Tett és tesz nap mint nap, hogy megfeleljen társadalmi küldetésének. Az országos informatikai rendszer megteremtése szerves része e gyakorlatnak s a párthatározat életbe léptetése komoly erőfeszitések elé állitja társadalmunkat. A kérdés most már nem az, hogy kibernetizáljuk-e a termelést vagy sem, bevezessük-e a komputereket a gazdasági, a társadalmi életbe vagy sem, hanem hogy gyakorlati intézkedéseket tegyünk felhasználásukért, a megfelelő szakemberek felkészitéséért. Ebben a tekintetben nagy feladatok hárulnak tanintézményeinkre is.

A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom egyre bonyolultabb feladatokat ró mindenkire, magasabb foku gazdasági vezető munkát, a tudományos technikai forradalom legujabb eredményeinek határozott bevezetését feltételezi. És állandó tanulást. Mert a holnap társadalma csak magas szakképzettségü, komoly politikai felkészültségü dolgozókkal és vezetőkkel valósitható meg.

KILIN SÁNDOR

A tettek agitációja

Nem könnyű az agitátor feladata. Foglalkozni kell az emberekkel, megmagyarázni nekik a mindennapi élet jelenségeit, a rájuk háruló feladatok jelentőségét, sulyát, értelmét és értékét, mozgósitani őket arra, hogy szivük egész melegével dolgozzanak, tudatositani bennük, hogy kifogástalanul, jól végezzék munkájukat. Az agitátor, ha valóban rátermett a felvilágositó munkára, megtalálja annak utját-módját, hogy olyan formában hasson az emberekre, hogy közbelépése ösztönözzön, mozgósitson. Nem mi mondjuk ezt, hanem Hirina Cornel, a December 30 textilüzemek fonodája pártbizottságának tagja. Érdemes elmondani, hogy az üzemben gyakorlattá vált, hogy a régebbi párttagok mellett a fiatalabbakat is kijelölik agitátoroknak. És ez igen helyes.

Az üzemben első utunk a pártbizottsághoz vezetett. Tamşa Andronic mérnöktől, a pártbizottság titkárától kérdeztük meg: melyek azok a legfontosabb feladatok, amelyek a jelen pillanatban az üzemre hárulnak, milyen irányban kell az agitátoroknak felvilágositó munkát kifejteniök?

— Bevezetőként el szeretném mondani, hogy elhatároztuk: tovább bővitjük az agitátor hálózatot. Szükség van reájuk, mert nagyon hasznos feladatot látnak el. Ebben az időszakban feladatuk három irányu: mozgósitaniuk kell a dolgozókat a terv ütemes teljesitésére — ugyanis ebben a vonatkozásban némi lemaradás mutatkozik vállalatunknál —: oda kell hatniok, hogy az emberek minél jobban kihasználják a rendelkezésükre álló müszaki berendezést és a munkaidőalapot — mely mutatószám jelenleg nem kielégitő, hiszen mindössze 91 százalék —, továbbá javitani kell a minőséget. Az a helyzet ugyanis, hogy a rendelkezésünkre bocsátott müszálak minősége nem a legkifogástalanabb, nekünk mégis arra kell törekednünk, hogy a belőle gyártott késztermék ellen ne lehessen kifogás. Nem könnyű feladat, de meg lehet valósitani. A gyakorlat igazolja ezt.

Ezután a befejező részleget kerestük fel. Természetes, hogy ide látogattunk, mert itt mutatkozik leginkább a lemaradás.

Agitátorokkal beszélgettünk. Hogyan látja feladatát például Lukács Mihály?

— Rendkivül megtisztelőnek tekintem, hogy agitátor lehetek. Ugy érzem, hogy ez kötelez. Igyekszem, hogy megismerjem az embereket, hogy a gondolatmenetükbe illeszkedjem, hogy egészen közel férkőzzem hozzájuk. Igy tudok rájuk a

Pártélet

legjobban hatni. De vegyünk egy példát. Van itt a galvanizáló müheiyben egy munkás, S. I. Előfordult, hogy olykor ittas állapotban érkezett az üzembe. Igy aztán nem lehetett olyan használt venni, mint egyébkor. Pedig jó szakember. Másnap aztán szóvá tettem a kérdést. Nem sértően, segiteniakarással. Az ember felismerte, hogy nekem van igazam. Azóta is, s ennek már hosszu ideje, sohasem fordul vele elő, hogy munkába indulás előtt a pohár fenekére nézzen.

Árva István régi párttag. És még régebbi textiles. 1938 óta dolgozik az üzemben. Szakmájának minden csinját-binját ismeri, értékelik is a részlegen. Amolyan egydarabból faragott embert — igy vélekednek róla a gyárban. Őt is megszólaltattuk:

— Nagy sulya van a szónak — mondotta. — De még nagyobb a tetteknek. Munkámban arra törekszem, hogy a tettek agitációjának módszerét alkalmazzam. A példamutatás, az aktiv felvilágositó munka az, ami leginkább meggyőzi, mozgósitja az embereket. Aki felismeri, hogy emberségben és munkában jobbak is léteznek nálánál, az arra törekszik, hogy utolérje azokat, akik előtte járnak. Én ezt magyarázom mindenkinek, aki körülöttem dolgozik.

— Én is hasonlóképpen tevékenykedem — füzte az előbbiekhez Velici Ioan segédmester. A kiindulópontnak a felvilágositó munkában a példamutatásnak kell lennie. Ez a leghatásosabb, a legmeggyőzőbb.

— Valamennyien jó munkások és kifogástalan agitátorok — jellemzi egy mondatban a megszólaltatottakat Ciba Cristina, az alapszervezet titkárhelyettese.

— Fiatal vagyok, párttagnak és agitátornak egyaránt. Ez év elején jelöltek ki erre a feladatra — mondja Niţa Ana a fonodában —. Azt mondták, foglalkozzam a körülöttem dolgozó ifjakkal. Nagyon szeretem őket, talán ezért tudok közel kerülni hozzájuk. Azt tudatositom bennük, hogy a munkában, abban, amit végzünk és ahogyan tesszük, igen jelentékeny mértékben kifejezésre jut a jellem. Márpedig jellemet formálni, épiteni abban a korban kell, amikor még zsenge, hajlékony az ember. Ugy veszem észre, hogy megértenek azok, akikkel foglalkozom. S meg is szerettek. Érzem, hogy ragaszkodnak hozzám.

— Ugyszólván egymás mellett dolgozunk Niţă Anaval. Én is arra törekszem, amire ő. Elmondok egy esetet — szólalt meg Nicoară Maria. — Észrevettem, hogy Balázs Anna és Firlode Maria felületes munkát végez, nem ügyel az anyagra, a gépre, csak ugy tessék, lássék végzi a feladatát. Sokszor beszéltem velük, aztán észrevettem, hogy némiképp jobban igyekeznek. Megdicsértem őket. Ez is hatott. Meg aztán az is, hogy észrevették, bérelszámoláskor több van a boritékban mint annakelőtte. Ezzel hozzájárultam a minőség javitásához is, a tervteljesitéshez, a gépek és a munkaidő jobb kihasználásához is. Természetes, hogy agitátori tevékenységem nem csupán erre a két dolgozóra szoritkozik, hiszen sokan vannak körülöttem. Tanitom őket és tanulók tőlük. Érdemes...

HAJÓS LÁSZLÓ

Köolajmunkások napja

(Folytatás az 1. oldalról)

legjobb eredményt a bukaresti és Tg. Jiu-i köolajfurási és kitermelési ipari csoportok mutathatják fel.

A párt- és államvezetőség gondoskodása folytán javultak a köolajmunkások életkörülményei is. Az átlagfizetés az elmult 20 évben több mint hatvan százalékkal emelkedett, s a köolajipari központokban sokezer lakást épitettek. Több száz iskola, óvoda, bölcsőde, klub, mozi épült, s létrehozták a köolajipari vállalatok dolgozóinak külön orvosi hálózatát. A köolajmunkások, akik rendkivül hálásak azért, hogy államunk ilyen nagy figyelmet fordit valamennyiük — beleértve családjaikat is — életkörülményei iránt, folytatva az elődök dicsőséges hagyományát, ezen a napon is kinyilvánitják azt az elhatározásukat, hogy lépést tartanak a minden tevékenységi területen végbemenő fejlődési folyamattal, s minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy megvalósitsák a Román Kommunista Párt X. kongresszusának a köolajipar fejlesztésével kapcsolatos határozatait.

A Precizia Mărăşeşti utcai auto-moto műhelyében.

1971
Október
10
Vasárnap

Napkelte 6.23, napnyugta 17.40 órakor. Az évből eltelt 283 nap, hátra van még 82.

☆ Kőolajmunkások Napja.
☆ 1812-ben született Garay János költő.
☆ 1875-ben hunyt el Alekszej Konsztantinovics Tolsztoj.
☆ 1931-ben hunyt el Ilie Radu épitész, hidrológus.
☆ 1942-ben hunyt el Hunyadi Sándor, iró.

POSTALÁDA

Beke Andrásnénak, Lengyel Sándornak, Béres Rozáliának és más pécskaiaknak üzenjük: Figyelmesen olvastuk levelüket, amelyben leirják, hogy a község bizonyos részein nem müködik az utcai világitás. Észrevételüket egyik soron következő NYITOTT SZEMMEL rovatunkban szóvá tesszük és nyomon követjük a kérdés megoldását.

Petru Dobrea, Arad. Levelében leirja, hogy az UTA kolónia egy részén évek óta nincs megszervezve a szemételhordás. Irásához egy fényképet is csatolt, s ezzel is fokozta mondanivalójának bizonyitó erejét. Egyébként, a környék lakóinak nem az ILLÁ-hoz, hanem az ICÁ-hoz kellett volna fordulniuk ebben az ügyben. A kérdéssel foglalkozunk, s bár a kép egy kissé elmosódott, megpróbáljuk azt is közölni.

Büte Gabriella, Pécska. A második osztályos tornyai ikrek sorsáról irt levelét rövidesen felhasználjuk lapunk hasábjain. A tények arra vallanak, hogy a levélben megnevezett szülőket nem a szeretet inditotta arra, hogy visszavigyék a lugosi otthonból gyermekeiket, hanem az a számitás, hogy — bár jó anyagi körülményekkel rendelkeznek — ne kelljen fizetniük értük. Értesitjük a Lugosi Gyermekotthont...

S. I.

Egy borossebesi olvasónknak „Sürgős" jeligére: Kérjük irja meg részletesen problémáját, hogy személyes beszélgetésünk előtt áttanulmányozhassuk. Levele kézhezvétele után, értesitjük, mikor fogadja Önt munkatársunk.

bábszinház

VASÁRNAP, október 10-én délelőtt 10.30 órakor: HARAP ALB.

Apróhirdetések

ELADÓ elfoglalható ház udvarral és kerttel, Măgurele utca 19 — Gáj. (498)

ELADÓ elfoglalható ház kerttel, és különböző butorok, Rozelor 82 — Gradişte. (501)

ELADÓ sürgősen, elfoglalható lakosztály II. Rusu Şirianu utca 5. (500)

ELADÓ sürgősen, olcsón, egy kukorica kotárka Dimitrov 104. (499)

ELADÓ sürgősen stilus ebédlő, Gheorghe Lazăr 7, lakás 1, telefon 762—22. (502)

ELCSERÉLNÉM dévai blokklakásomat aradival, Lőrinczi Lajos Arad Pt. Avram Iancu 8. (497)

IDŐS házaspár gondozására házvezetőnőt keresek, telefon 129-65 18 óra után. (505)

GYÁSZJELENTÉS

Zabraczkiné, Váradi Margit, nyugalmazott énekművésznő elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz a Felsőtemetőben. (503)

Tájékoztató

Szerkesztette: CZAKÓ MARGIT

filmek

DACIA: A zenekar-ember (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30).
STUDIÓ: Zbruev káplár hét menyasszonya (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).
MUREŞUL: Testvérek (10, 12, 14, 16, 18, 20).
IFJUSÁGI: Hétlovas betyárjai. Ralu fejedelem-kisasszony hozománya (10, 15, 18.30).
VICTORIA: Tükörfényes jégen (11, 15, 17, 19).
PROGRESUL (Ujarad): A sierrai ember (15, 17, 19).
CFR (Grădişte): Távol a világ zajától (18).
SOLIDARITATEA (Gáj): Fekete angyalok (19).

A VIDÉKI MOZIK MÚSORA

LIPPA: Egy virág és két kertész.
PÉCSKA: 100 karabély.
BOROSJENŐ: Hogyan robbantottam ki a második világháborut. A hirhedt 702-es (matiné).
KISJENŐ: A hatalom ára. Szomjuság (matiné).
SZENTANNA: A lovakat is... Darelée (matiné).
NAGYLAK: Táviratok (matiné). Fantazmagóriák.
KÜRTÖS: Brabanti Genovéva.
PANKOTA: Bimbó törpe meséi.
VILÁGOS: BD müködésbe lép.
BOROSSEBES: Bimbó törpe meséi.
KÖRÖSBÖKÉNY: A sierrai ember.
VINGA: Jár a baba, jár.

HÉTFŐTŐL VETITIK

DACIA: Tick, Tick, Tick (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45).
STUDIÓ: Hajsza az örökségért (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).
MUREŞUL: Timo eltünése (10, 12, 14, 16, 18, 20).
IFJUSÁGI: Az alvilág professzora (11, 14, 16, 18, 20).
VICTORIA: A kezdet (11, 15, 17, 19)
PROGRESUL (Ujarad): Örvényben (17,19).
CFR (Grădişte): Döntő óra (17, 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): Egy régi nyár (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÚSORA

LIPPA: A remegát.
PÉCSKA: Mexikó '70. A csók (matiné).
BOROSJENŐ: A nyolcadik.
KISJENŐ: Ralu kisasszony hozománya.
SZENTANNA: Frolov Szerafin szerelme.
NAGYLAK: Utjelző.
KÜRTÖS: Madarak.
PANKOTA: Csak egy telefon.
VILÁGOS: Az uj alkalmazott.
BOROSSEBES: A CL-ügy.
KÖRÖSBÖKÉNY: Bimbó törpe meséi.
VINGA: A betolakodó.

televizió

Október 10, vasárnap.

8.30 Sport és egészség.
9.00 Vasárnapi matiné gyermekeknek.
10.00 Falumüsor.
11.15 David Ojsztrah hegedümüvész müsora.
12.00 A haza védelmében.
12.30 Magyar nyelvü müsor.
14.00 Kivánság-hangverseny.
14.30 Labdarugás: Dánia—Románia — helyszini közvetités Koppenhágából.
16.15 Lovagló Balkán-bajnokság
16.45 Magazin.
18.05 Az óriások földjén.
18.55 Folklórmüsor — Rădăuţi
19.15 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Craiova, a bánok vára.
20.20 Vidám müsor — közvetités Vajdahunyadról.
22.00 Hiradó.
22.15 A Davis-kupa döntője — USA—Románia páros mérkőzés.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, október 10-én általában szép, meleg idő. Kevés felhő, eső nélkül. Mérsékelt nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3 és 6, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 20 és 24 fok között váltakozik.

Fontos feladat hárul a nőbizottságokra, a nők politikai-ideológiai nevelésében. A soraikban végzett nevelő munka eredményeiről, a politikai-ideológiai tevékenység további javitása terén előttük álló feladatokról tanácskozik a megyei nőbizottság plenáris ülés keretében, amelyet szerdán délelőtt tartanak a municipiumi néptanácsnál.

A CEC hirei

Október 28-án kerül sor a kamatozó és autónyereményes takarékbetétkönyvek, a turista takarékkönyvek valamint az épitkezési anyagra szóló betétkönyvek III. évnegyedi nyereménysorsolására. Ez alkalommal 402 személygépkocsi (1300-as és 1100-as Dacia, Skoda S 100-as) talál gazdára. A huzáson 48 kirándulást — Párizsba és Olaszországba — és külön egyéni kirándulásokat is kisorsolnak

Holnap, október 11-én kezdődik Kolozsváron az országos onkológiai tanácskozás, amelyen a méh- és mellrák korai felderitésének kérdéseit beszélik meg. Arad megyét öt szakember képviseli e fontos értekezleten.

Az aradi Szerszámgépgyár

VII-VIII. osztályt végzett jelölteket toboroz nyolchónapos szakképesitő tanfolyamokra a következő szakmákban:

— furógépkezelő
— marós
— müköszörüs

Olyan jelölteket vesznek fel, akik a tanfolyam befejezéséig betöltik a 18. életévüket és Arad megyében lakhellyel rendelkeznek.

TOVÁBBÁ ALKALMAZ:

— esztergályosokat
— marósokat
— müköszörüsöket
— furógép kezelőket
— gyalugép kezelőket
— samott kőmüveseket.

1971 november 7-én versenyvizsgát hirdet a gyári főmesteri állás betöltésére a gépi megmunkáló osztályra.

Fizetési feltételek a 914|1968 számu Minisztertanácsi Határozat értelmében.

Részletes felvilágositást az üzem személyzeti osztálya nyujt.

(908)

A Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Javító és Szerelő Vállalat

Arad, Steagului utca 1 szám

alkalmaz

Üvegházak és hajtatóházak épitéséhez

— építészmérnököt
— szerelőtechnikust
— normatőrt
— müszaki munka- és bérelszámolót
— lerakati-vezetőt
— beszerzési technikust

EZENKIVÜL ALKALMAZNAK:

— mezőgazdasági gépészeket
— lakatosokat
— hegesztőket
— szerszám-matrica készitőket
— esztergályosokat
— szerszámgép-javitó lakatosokat

Alkalmazási feltételek a 914|1968 számu MTH értelmében.

Ezenkivül alkalmaznak szakképesitetlen munkásokat rövid időtartamu tanfolyamokra, az alábbi szakmákban való kiképzésre:

— épitő-szerelő lakatos
— hegesztő

Jelentkezhetnek 7—8 osztályt végzett, katonai szolgálatot teljesitett Arad megyei lakosok.

Mindennemü felvilágositást a vállalat személyzeti osztálya nyujt naponta, telefon 164-90, 164-91, belső szám 10.

(897)

A közvélemény a borravaló felszámolását követeli

Rövid beszélgetés

Borravaló-e a borravaló? A szavak átalakulnak, s olykor már kocsiravalóról, házravalóról, külföldi utazgatásravalóról beszélgethetünk. Olyan jövedelmi forrásról, melynek semmi köze sincs a munkához. Nem véletlen, hogy a közvélemény az utóbbi hónapokban olyélesen lépett fel e káros jelenséggel szemben. Munkások százai tiltakoztak és tiltakoznak a társadalmi méltányosság megsértése ellen, gyakorlati intézkedések születnek, a kereskedelem, a szolgáltatási iparágak több vezetője, miniszterek nyilatkoznak a kérdésről. Mai lapszámunkban a Helyi Közélelmezési Tröszt kereskedelmi igazgatójával, Lipovan Mircea elvtárssal, folytatott beszélgetésünket közöljük.

Az önök vállalata egyike azoknak, melyben a borravaló igen elterjedt. Hogyan fogadta ön, személy szerint, mint a vállalat egyik vezetője, a közvélemény borravalófelszámolást követelő hangját?

Sajnos a mi vállalatunk tényleg azok közé a vállalatok közé tartozik, melyekben az alkalmazottaknak alkalmuk van borravalót elfogadni. Hangsulyozni szeretném azonban, hogy alkalmazottaink döntő többsége becsületes.

Ezt nem is vitatjuk. Közismert azonban, hogy egyes alkalmazottak — olykor 18—20 éves fiatalok — nagyobb jövedelemre tesznek szert, mint mondjuk egy magasabb képzettségü vagongyári munkás, a termelésben dolgozó mérnök, egyetemi tanár. Ez nyilvánvaló méltánytalanság. Különben a borravaló önkéntes adomány, a gyakorlatban azonban számos esetben nem is annyira önkéntes, a vendég attól fél, hogy ha nem ad borravalót nem szolgálják ki olyan jól.

Az általános kereskedelmi szabályok minden alkalmazottól civilizált, készséges és egyenlő kiszolgálást követelnek.

Megtiltja-e az emlitett szabály a borravaló elfogadását?

Nem, a 2503/1969-es Minisztertanácsi Határozattal elfogadott általános kereskedelmi szabályrendelet nem tér ki külön a borravalóra, nem tiltja meg kifejezetten elfogadását.

Szükséges lenne-e ez az ön véleménye szerint?

Igen. Vállalatunk vezetősége elsősorban nem adminisztrativ uton harcol e káros jelenség ellen, hanem a nevelő munka eszközeivel. Ugy érzem azonban, hogy ez kevés. Szükséges lenne olyan jogi eszközre, mely nemcsak a kiszolgálás minősége ellen vétőket birságolja, hanem azokat is, akik elfogadják a borravalót. A nevelő és adminisztrativ intézkedések együtt feltétlenül meghoznák a maguk eredményét.

Konkrétan hoztak-e az utóbbi hetekben ebben az irányban intézkedéseket az önök vállalatánál?

Több megbeszélést tartottunk alkalmazottainkkal, egységeinkben táblát függesztettünk ki, melyek felhivják a fogyasztókat arra, hogy ne adjanak borravalót.

A felhivásokat láttuk, ám arról is meggyőződtünk, hogy nem sok foganatjuk van.

Az elején járunk még csak ennek a munkának. Mi is rájöttünk arra, hogy a felhivás nem fontos, a napokban már ki is cseréltük egy olyan felhivással, melyen ez áll: Ebben az egységben nem fogadunk el borravalót.

Az intézkedést helyesnek tartjuk, reméljük, a Közélelmezési Tröszt alkalmazottai be is fogják tartani azt

Én pedig arra kérném a fogyasztókat, hogy ők is segitsenek bennünket a nevelő munkában.

Ketten hozzászólnak

Megmondom ugy, ahogy van: én régebb sem szoktam borravalót adni. Mindig is ugy éreztem, nem méltó az ilyesmi ahhoz sem, aki adja. Meg aztán, mindenképpen takarékosan kellett bánnom a pénzzel, mert házépitésre gyüjtöttem. Erről jut eszembe, hogy egyszer mégis kénytelen voltam borravalót adni:

A szentannai lerakatba mentem cserépért. Kötötték az ebet a karóhoz, hogy legfeljebb ötszáz darabot adhatnak. Kellett a cserép nagyon, mert rövidesen be akartam költözni családommal együtt, a házba. Ma nem tenném meg, de évekkel ezelőtt megtettem. Mikor bezsebelték a borravalót, annyi cserepet adtak, amennyit csak akartam.

Az eset után még inkább ellene vagyok a borravalónak és fogadom, hogy többé nem adok. Nagyon, de nagyon szeretném, ha senki sem adna, mert mi történik? A potyalesőknek néha még mindig sikerül hátrányos helyzetbe hozniuk azt, aki nem ad, hogy igy kedvezhessenek annak, aki ad. De ha megszünik a borravalózás, akkor az alkalmazottak többségének jó és helyes magatartása lesz mindenütt.

VARGA FERENC,
a Vagongyár munkása

☆

Akik kevésbé jártasak az életben és például a nekik és gyerekeik számára szükséges holmikat családjuk más tagja szerzi be, azt gondolhatnák, hogy csak a borbélyok, fodrászok, pincérek és orvosok körében divik a borravaló egyeseknél. Pedig ez, sajnos, egyes kereskedelmi egységeknél is — hogy ugy mondjam — divattá lett. Pontosabban, olyan helyeken fordul elő, ahol bizonyos áruk időnként hiánycikkeknek bizonyulnak. (Pl. egyes szőnyegfélék, gumikülsők...). Igen örvendetes volna, ha a kereskedelem nagyobb gonddal és megfelelő mennyiségben szerezné be ezeket az árukat, hogy ilyenformán ne lehessen vélük borravalóra spekulálni. Szerintem, senki sem ad szivesen borravalót. De hogy mégis akadnak, akik adnak, ez jobbára azért van, mert nem nevelik, nem büntetik eléggé azokat, akik — hogy ugy mondjam — kitolnak a vevővel, az igénylővel, ha az nem ad borravalót, s jól megjegyzik maguknak a következő alkalomra. Igy hát, szerintem, a munkával szembeni igényesség, s a kiszolgálás milyenségének következetesebb ellenőrzése is hozzá kell, hogy tartozzék a baksis kiküszöbölésének módszereihez.

Javaslom, s kérem: igyekezzünk mind a munkahelyen, mind pedig a közéletben és a családban olyan légkört teremteni, annyira mélységesen megvetni és elitélni a borravalózást, hogy e csunya szokás követői megérezzék, mennyire lealacsonyitó az efféle könyöradomány. Végezetül pedig felsőbb szerveinktől az eddiginél is erélyesebb intézkedést várok.

ARDELEAN IOAN,
a Vagongyár munkása

20 éves a Bábszínház

Több, mint egy millió

Huszéves és örökifju az aradi bábszinház. Két évtized alatt nagyrészt a kicsiny nézők, az apró emberkék szivét dobogtatta meg hevesebben: a jóért, szépért, igazért. 5000 előadás, 60 bemutató indult el a csöpp szinpad reflektorfényében, az életre nevelés eme mini-szószékéről. A bábuk — akár gyerek, akár felnőtt, akár állat alakjában játszott a madzagrungatásra — mindig emberi tulajdonságokat — jót vagy rosszat — közvetitettek, hogy a legkisebbek erkölcsi utravalójául szilárd jellemtulajdonságokat alakitsanak ki. Mert a gyerek lelke olyan, mint a viasz. A család, óvoda, iskola mellett megformálásának társadalmi hivatását vállalta ez a huszéves, mindannyiunk számára kedves művészeti intézmény, GHERDAN ILONA, FRANGOPOL MARIA, CORAVIȚĂ ELENA, PUICA MARIN, BOJA MARIA bábkezelők, FRANGOPOL CRISTIAN rendező, FRENȚIU ZIZI báb- és diszlettervező művész, KÁROLY GYULA és IEREMIE MARINA báb- és diszletkészitő és a nagyok szinházának művészei — DIDILESCU OLIMPIA, ATANASIU COSTEL, GHERDAN MIRCEA, DRĂGOI ELENA, OANCEA VIORICA, DAICU GABI és sokan mások — voltak a lélekhez és értelemhez szóló mesejátékok művészi képeinek cselekvő „varázslói", akik a figurákba „életet leheltek". Hazai versenyeken, jugoszláviai, országos és vidéki turnékon vettek részt, s hazahozták a dijakat, elismeréseket, de főként a kicsik szeretetét és örök barátságát. Az aradi bábszinháznak több mint egy millió jóbarátja van!

Husz évvel ezelőtt hozták létre a helyi párt- és állami szervek, hogy tavaszi kedvvel hirdesse az élet megujulását, örökszép virágbaborulását. Csokrát az elismerésnek szerény szavakban nyujtjuk fel a kisszinpadra, hogy a lelkes munkaközösséget a továbbiakban is kedvre buzditsa, hogy a most kezdődő uj évadban s az ezutániakban is egyaránt a jóra és igazra nevelje jóbarátait, a bábművészetre mindig fogékony legkisebbekből s gyermeki szivvel örvendező nagyokból álló közönségét. A leghálásabb publikum, a gyerekek állják most körül kedvenc bábuikat s a belejük „lelket lehelő" művészeket, s tiszta szivből gratulálnak az utóbbi két évtized eredményeihez és további sikereket kivánnak az embernevelés gyönyörü hivatásának gyakorlatához.

(mózer)

Sikerekben gazdag két évtized

— Beszélgetés Frangopol Cristiannal, az aradi Bábszinház művészeti rendezőjével —

Immár két évtizedes sikeres multra tekint vissza Arad, és a megye sok ezernyi gyermekének kedvence: a Bábszinház. Husz év alatt ötezer alkalommal csattantak össze az apró tenyerek, csendült fel a szivből jövő gyerekkacaj a mesék büvöscsodálatos világának apró szinpadi varázslatán.

— A kezdet...

— 1948-ban jöttem Aradra. 1951-ben szivesen vállaltam a társulat igazgatását. Gyermekkoromtól izgat, vonz a mesék szines, csodálatos világa. Kezdetben persze sok nehézséggel kellett megküzdeni. A fütetlen termekben nagykabátokban, fülig huzott kucsmákban próbáltunk és percenként fujtuk meggémberedett ujjainkat. De fütött a lelkesedés, a vállalt feladat eredményességébe vetett hit. A fővárosi Țăndărică szinház szakemberei alkotó segitségével aztán az első előadás: A büvös kalucsni, s utána sok-sok sikeres előadást tartottunk. Szép eredményekre tekinthetünk vissza, hogy csak egy pár nagysikerü, forró légkörü előadást emlitsek: az Öt kicsi kinai-t (1954), Öt hét léggömbön-t — Verne Gyula nyomán (1960), Ozi varázsló-t (1967) vagy a Creangă-ciklus gyönyörü darabjait.

Kezdettől fogva nagy figyelmet forditottunk arra, hogy a mesék mellett aktuális témáju bábjátékot is bemutassunk. A Vörös tulipánok (1955) például vagy a Fel, fel... egyre fel, a Delta hősei stb. a gyerekek szórakoztatásán tul mozgósitó programot is jelentettek.

— Természetesen nemcsak Arad, hanem az egész megye gyerekeinek szórakoztatásáról is gondoskodniuk kellett.

— Valóban, akkori kiszállásaink élményszámba mentek. Petróleumlámpával világitott kulturotthonokban vagy a szabad ég alatt, pionirtáborokban, tantermekben a nehézségekkel mit sem törődve sokezernyi előadást tartottunk. Az ezernyi gyerek visszafojtott lélegzete, csillogó tekintete, amellyel kedvenc hőseinek történetét figyelte, megért minden fáradságot. Azóta jártunk már a megye csaknem valamennyi helységében s kiszállásaink ma is rendszeresek.

— Az évek teltek, a feltételek javultak, ma már modern kis szinházzal rendelkeznek, s az aradi bábosokat ismerik a megye határain tul is,..

— Bukarest, Iași, Konstanca, Nagybánya... felsorolni is nehezen tudnám, hány helyen örvendeztettük meg a gyerekeket. 1956-ban egy fővárosi fesztiválon az első és egy második dijat nyertünk, 1970-ben pedig a jugoszláviai Szarajevoban adtuk vissza az ottani bábosok aradi vendégjátékát. Tavaly részt vettünk Konstancán a Bábszinházak Országos Seregszemlején is. Jómagam nem egyszer jártam tapasztalatcserén Lengyelországban, a Szovjetunióban és másutt is.

— A két évtized mérföldkő. Milyen örömökkel lepik meg a jövőben gyermekeinket?

— Igyekszünk elmélyiteni a kapcsolatot velük, ami a siker záloga. Az a jó bábelőadás, amikor a gyerek valósággal együtt él a kis szinpadon látott hősökkel, izgul azok sorsáért, beleszól a történésbe, mondhatni aktiv játékosa az előadásnak. Nagyobb hangsulyt helyezünk ugyanakkor a hazafias érzület nevelésére, hiszen a Bábszinház nemcsak szórakoztat, hanem nevel is. Történelmi tárgyu előadásokat (Maros és az Olt balladája), aktuális témáju darabokat mutatunk majd be többet. Természetesen, továbbra is felhasználjuk a meseirodalom kiaknázhatatlan kincsesházát. Ugyanakkor felfrissitjük a hazai meseirodalmat. Egy Creangă-hét során szeretnők bemutatni a legnagyobb román meseiró halhatatlan darabjait: a Fehér szerecsen-t, A kecske és a három gidó-t, A kétgarasos erszény-t stb. Nemsokára versenyt inditunk ifju nézőinknek: egy-egy darab nyomán rajzokat készitenek, amelyeket zsüri fog érdem szerint jutalmazni.

— Husz év után milyen élményeket raktározott el?

— Csak egyet említek. 1953-ban vidéken vendégszerepeltünk. A gyakori próbák miatt hivatásos színész nem jöhetett velünk s igy az egyik bábkezelőnek kellett a mesedarabban a medvét alakitania. Az előadás lámpalázában azonban elfelejtette a szöveget és nekem kellett egyszemélyben a bárányt és a medvét is megjátszanom.

— Mi egy bábszinházi rendező legfőbb elégtétele?

— Az egy milliónyi nézősereg barátsága.

Lejegyezte: BERECZKI KÁROLY

„A gyermeket nem lehet, nem szabad becsapni, s ehhez a lelkébe kell látni... Az elégtétel? Óriási. Nemcsak a két kitüntetés, az én országos II. dijam — persze ez is jólesik —, de hallani a tapsot, dobogást, közbeszólásokat, az önfeledt gyermekkacajt".

Közel a szívekhez

Rövid cikkben nem könnyü — ha egyáltalán lehetséges — két dolgos évtizedet összefoglalni. Majdnem azt irtam: egy életet. Tulzás lenne... Vagy mégsem? GHERDAN ILONA számára az aradi Bábszinházban töltött 20 esztendő mindenesetre — élete jórészét jelentette.

— Visszaemlékezni? Igen, van mire. 1951... A mai körülményeket egyszerüen lehetetlen összehasonlitani az akkoriakkal. Falakra aggatott lepedőkkel próbáltunk javitani a terem akusztikáján, fagytunk meg a füstölgő kályhák mellett, első két előadásunkra kölcsönkértük a babukat, hosszabb ideig a székeket is; nyitott teherautón, a diszletek tetején utaztunk kiszállásokra. Hőskort mondott? Legyen. Csináltuk, mert szerettük.

— Mi kell a bábozáshoz? Azonosulni a gyermekekkel. A gyermeket nem lehet, nem szabad becsapni, s ehhez a lelkébe kell látni. Elképzelni, mit hogyan fogad, mit ért meg a játékból, ügyelni, hogy egyetlen felesleges mozdulat se maradjon a mozgatásnál, hisz jórészt ettől függ a siker. Az elégtétel? Óriási. Nemcsak a két kitüntetés, az én országos II. dijam — persze ez is jólesik —, de hallani a tapsot, dobogást, közbeszólásokat, az önfeledt gyermekkacajt.

Husz év, 60—70 szerep — jórészt főszerep, egy darabbal 50—300 előadás.

— Amikor végigvezettem a szinpadon a pöttömnyi emberpalántákat, akik egyszerüen nem voltak hajlandók elmenni előadás után — akkor éreztem, milyen nagyszerü az, amit teszek.

Könnyü, egyszerü munka? Aki ezt gondolja, keveset tud a bábszinész munkájáról, aki legtöbbször hátterbe marad, csak bábjai kell ugy éljenek a szinpadon, hogy belopják magukat a gyermeki szivekbe.

(jámbor)

Klasszikus népi motívumok modern felfogásban

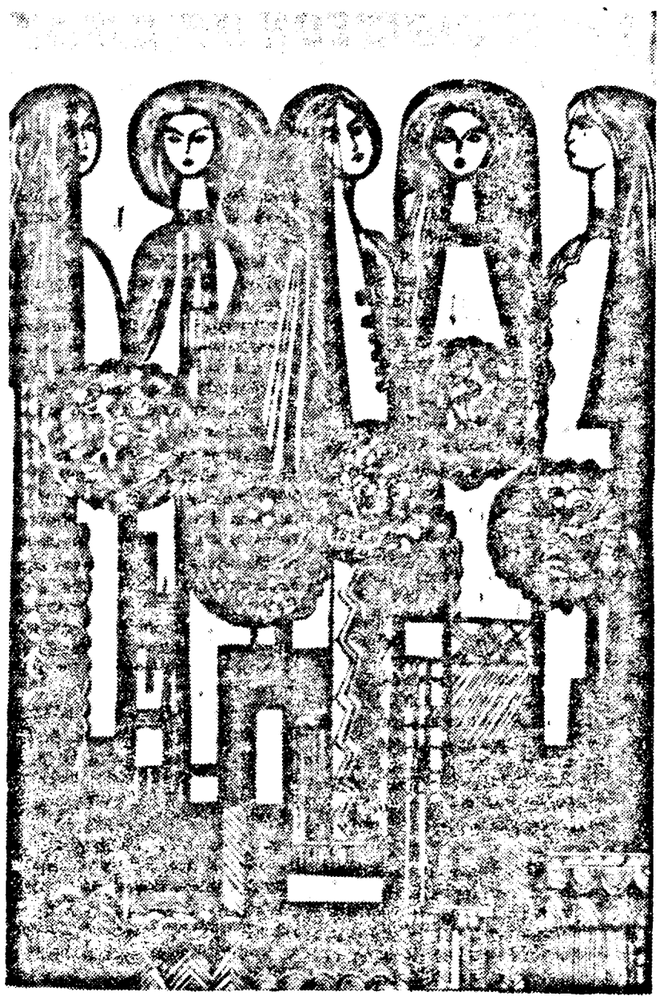

„SINZIENELE"

Grafika és népmüvészet. Furcsa és sokaknak megfoghatatlan, hogyan szövődhet egybe ez a két fogalom. Szerencsémnek tartom, hogy alkalmam volt meggyőződni, milyen harmonikusan tudja egy hozzáértő művészi egyéniség e két pólust egymáshoz közeliteni.

Cott Lia grafikus alkotásairól gondolkoznek, persze a szépet szerető olvasóval együtt. Feladatomat megkönnyiti — vagy nehezíti? —, hogy a művésznő kézen fogva vezetett be a népmüvészeti motivációkra alapozott alkotásainak világába. Ezt a világot az első impresszió érzelmi melegségével igy jellemezhetnénk: **„klasszikus téma uj feldolgozásban". Az elmélyültebb vizsgálódás azonban lépésről lépésre továbbvezeti az ismerkedést. Müvei általában kiforrott müvészi egyéniségről tanuskodnak. Nem jellemző rá sem a költői csapongás, sem a lirai magábafordulás. A határozott vonalvezetés, amelynek összhangja mégis egy különös és kifinomult érzékenység, belső vibrációkban élénk tárul. S ez szokatlanul megragadó.** Ha a régebbi és ujabb korszakokat szembeállitjuk, a konfruntációból lemérhető e fejlődés. Régebbi alkotásainak kompoziciói egyszerüek, mondhatnám leegyszerüsitettek **(A halál univerzuma, Dal a hazához)**, mig az ujabbak tartalmi és formai megoldásukkal magasabb gondolati-érzelmi töltettel képesek tömöriteni a mondanivalót. Cott Lianak érdekes, eredeti és tömör a közlendője. 1969-ben, a bukaresti Dalles teremben állitja ki a **Repülés** cimü képét A mü határozottan követi a grafika **törvényeit és** valósággal lenyügözi a figyelőt függőlegességre törekvésével. Hatása megrázó. **A végtelen felé** repülő makulátlan madarak a tiszta lélek magasba törő vágyait jelképezik.

Ujabb müvei közül tipikusan népi jellegü a **„Sinzienele".** Témája hagyományos román népi ünnepség. A több leányalak stilizált, de ez a stilizáltság határozott vonalvezetés, a mindig biztos kéz munkája nyomán született, akárcsak a többi alkotása. Talán érzékenyebb a hangulata a Levegőégnek. Zöld alaptónusa hihetetlenül találó. Az alapszin — a vibráló zöld és frappáns króm degradéi — a meseviláq zeneiségét érzékelteti. Az utóbbi két linometszet, megvallom, nagyon megkapott. Amint hamarosan kiderült, nem ok nélkül, hiszen ezekkel a szép alkotásaival szándékszik Cott Lia részt venni a Bukarestben idén megtartandó grafikai kiállitáson.

Hiszem, hogy sikere lesz, mert müvészete határozottan figyelésre késztet, s befolyásolhatatlan egyéniségéről árulkodik.

Gondolati-érzelmi világa a hazai valóság talaján nevelkedett. A népi motivum müalkotássá szintetizálódik s igényes minőségi változás műhelyében szürődik át a művésznő látásán, valóságérzékelésén. Alkotásai pozitiv értelemben azt példázzák, hogyan lehet magas szinten modern müvészetet mindenki számára érthetővé és élvezhetővé tenni.

FRÄNKL ZSÓFIA

A „nagy varázsló"

A mesevilág varázspálca nélküli megteremtője. Prózaian igy mondják: bábszinházi szcenográfus. Milyen keveset érzékeltet az elnevezés, a hivatás bonyolultságából, szépségéből! Felépiteni a miniatür szinpadon a mesék csodálatos és tanulságos világát, megtervezni a kis történetek hőseit — valóban müvészi munka. ZIZI FRENȚIU évek óta szeretettel és nagy kedvvel játssza a „nagy varázsló" szerepét.

Pedig amint megtudtam, „véletlenül" került a Bábszinházhoz. Szerencsés véletlen volt! Igy vált minden egyes gyermekkacajnak,

Madárijesztő az Ozi varázsló cimü bábjátékból.

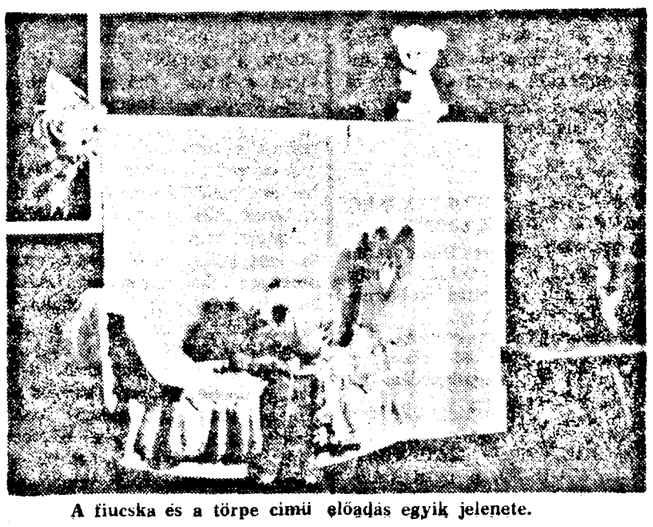

A fiucska és a törpe cimü előadás egyik jelenete.

boldog pillanatnak parányi részesévé. „Parányi" — idézem szavát, mert Zizi Frențiu rövid beszélgetésünk alatt is többször elmondotta: a bábjáték sikere — akár a felnőttek szinházában — kollektiv munka eredménye.

Emlékszem, a Lie cimü mesejáték főpróbáján milyen hevesen vitatkoztak egy részletmegoldáson. Frangopol Cristian, a darab rendezője más fordulatot ajánlott a haszontalan kiskacsára vadászó rókakoma megtréfálására. Zizi Frențiu kitartott eredeti elképzelése mellett. A bábkezelőknek is volt javaslatuk. Végül kialakult a közös elképzelés és remekül sikerült a jelenet. A nézőtér percekig ujjongott.

— A jó előadás mindig alkotó légkörben születik — mondja. — Ilyenkor össze kell vetnünk elképzeléseinket, müvészi érveinket. Igy alakul, csiszolódik, nyer végleges formát, az előadás. Egyébként otthon, férjemmel is minden munkánkat megvitatjuk.

Beszélgetés közben ötlött fel bennem a gondolat: Zizi Frențiu bizonyára ma is szereti és olvassa a meséket. Másként el sem tudnám képzelni a gyerekek világának kiváló ismerőjét.

— Valóban nagyon szeretem a meséket. De legalább annyira kell ismerni a gyermekek lelket is. Az ő szemszögükből megitélni a szereplők közötti összefüggéseket, elképzelésükhöz igazitani, de mégsem leegyszerüsiteni a helyszint — a szinpadtervező feladata. Plasztikailag tökéletes, szépen szinezett izléses diszletet, kifejező mesehősöket kell tervezni. Hiszen a bábszinházban nemcsak a jó, az igaz diadalát láthatja a kis néző, hanem szépérzéke, izlése is formálódik.

Kedvenc előadásairól faggatom. Rövid gondolkodás után sorolja a cimeket: a Csizmáskandur, Hófehérke, Egy kisljány egy dalt keres, a Hókirálynő. — A bábjáték elemei egyre inkább tért hódítanak a felnőttek szinházában is — füzi hozzá a müvésznő. — A miniatür szinpadon viszont szinészek egészitik ki, esetleg kommentálják a történetet. Játék és valóság ötvöződik egységbe a szinpadon, akár az életben. (Aradon is próbálkoztunk már ilyen előadással, Lie, a szófogadatlan kiskacsa történetét Olimpia Didilescu kommentálta.)

Barmiről beszélgetünk Zizi Frențiuval, visszatérő motivum a báb- és diszlettervezés. Másik szenvedélyéről, a faliszőnyeg tervezéséről kevés szó esik. A jubiláló szinház számos sikerét a kollektiv szellemnek, az itt dolgozó munkaközösség szorgalmának tulajdonitja.

PUSKEL PÉTER

Lie, a szófogadatlan kiskacsa (Hangja: Daicu Gabi volt).

A Népi Egyetem...

(Folytatás az 1. oldalról)

A KISZ-szervezeteknek ez irányban rendelkezésére álló számos és változatos módszer közül, megemlithetjük az utóbbi időben egyre népszerübb **Ifjuság és jelenkor** cimü előadás-sorozatot az aradi Népi Egyetemen, amelynek sikerült a kulturális-tudományos látókör kiszélesitése, a sokoldalu politikai nevelés fórumává válnia.

A municipiumi KISZ-bizottság által szervezett és irányitott előadás-sorozat változatos, gazdag problémakört ölel fel, a tavalyi látogatottság pedig az ifjuság nagy érdeklődését, tudásszomját bizonyitja.

Az olyan témák, mint **A szocialista hazafiság — a szocialista társadalom fejlesztésének hajtóereje, A marxista filozófia ember- és humanizmus eszménye, Fiatalság, törekvések, ideálok** stb. a haza, a munkásosztály és kipróbált vezetője, a Román Kommunista Párt iránti szeretet legbensőbb inditékait próbálják feltárni, körvonalazni mindazt, ami mindannyiuk felelősségérzetét jelenti a munkahelyen, a családban és társadalomban egyaránt.

Egy másik témakör pártunk és államunk tudományos külpolitikájának megismertetését tüzi célul, azét a politikáét, amely a békés egymás mellett élést, a kölcsönös tiszteletet és segitségnyujtást, a gyümölcsöző gazdasági, együttmüködést irányozza elő hazánk és a világ összes népei között.

Pártunk következetesen sikra száll a népek szabadságáért és függetlenségéért, az anakronisztikus kolonializmus és neokolonializmus minden formája ellen. Az egyik előadás (A kolonializmus birodalmának alkonya) valóságos vádbeszéd lesz a XX. század e szégyenfoltja, a kegyetlenség, müveletlenség, éhség és elnyomás birodalma ellen.

Meg kell emlitenünk természetesen azt a témakört is, amely az információ robbanást, az elektronikus számitógépek betörését a mindennapi életbe, az ember és ordinátor közötti, az emberi tevékenység felsőbbrendü szakaszát jelentő „dialógust" taglalja, tehát mindazt, amit ma röviden tudományos és technikai forradalomnak neveznek.

A Népi Egyetemen rendezett előadásokat, vitákat kirándulások dokumentum- és müvészfilm vetitések követik, amelyek kiegészitik és reméljük, még kellemesebbé és hasznosabbá teszik a tanfolyamot.

Abban a meggyőződésben, hogy a fentebb röviden ismertetett tevékenység felkelti az ifjuság érdeklődését, ezuton is meghivjuk Arad municipium és megyénk más városainak fiataljait, vegyenek minél nagyobb számban részt a megismerés és önmüvelés tág lehetőségeit kinálo előadás-sorozaton.

NEMZETKÖZI ÉLET

Felszólalások az ENSZ-közgyűlés vitáján

Az ENSZ-közgyülés vitájának folytatásaként felszólalt **Thaung Kyi, Burma képviselője.** Állást foglalt amellett, hogy sürgős intézkedések történjenek a fegyverkezési hajsza megszüntetésére és főleg egy olyan egyezmény megkötésére, amely véget vetne a nukleáris kisérleteknek. A szónok sikraszállt a Kinai NK törvényes ENSZ-jogainak helyreállításáért és ellenezte a „két Kina" tézisét.

Lodongyn Rincsin, a Mongol NK külügyminisztere elitélte az Egyesült Államokat az indokinai háboru folytatásáért. Támogatta Vietnam DK kormányának és Dél-Vietnam Köztársasága ideiglenes forradalmi kormányának javaslatait és hangsulyozta, hogy azok reális alapot nyujtanak a megállapodásra. Indokina problémái — mutatott rá a szónok — csak az amerikai csapatok azonnali és feltétel nélküli visszavonásával oldhatók meg. Az ENSZ egyetemességének elvére hivatkozva a mongol miniszter támogatta a Kinai NK törvényes ENSZ-jogainak helyreállitását és rámutatott, hogy ki kell zárni a csangkajsekista küldötteket.

William Ofori-Atta ghánai külügyminiszter elitélte a fegyverkezési hajszát, amely évente 200 milliárd dollárt emészt fel, mig a szegénység megszüntetésére a világ egyes övezeteiben jelentéktelen összegeket forditanak. Rámutatott, hogy szoros kapcsolat van a leszerelés és a biztonság terén elért sikerek és a gazdasági fejlődés között.

Clement N'Gai Vueto, a Közép-afrikai Köztársaság külügyminisztere rámutatott, hogy az afrikai kontinensen tovább alkalmazzák a kolonialista módszereket. A helyzet mindaddig feszült marad, mig a kolonializmust nem irtják ki és nem alkalmazzák a dekolonizációs nyilatkozatot.

Xantopulosz Palamasz görög külügyi államtitkár utalt a balkáni helyzetre és hangsulyozta, hogy az övezet kormányainak egybehangzó erőfeszitései nyomán az utóbbi években meghonosodott a kooperáció és a megértés légköre. Rámutatott, hogy Görögország és Albánia diplomáciai kapcsolatainak helyreállitása elősegitette a helyzet normalizálását a Balkán övezetében.

Dzsaber Al-Szabah kuwaiti külügyminiszter kijelentette, hogy országának álláspontja: a Kinai NK-nak el kell foglalnia helyét az ENSZ-ben a kinai nép egyetlen képviselőjeként.

A közgyülés jóváhagyta, hogy vegyék fel a jelenlegi ülésszak napirendjére a következő pontot: „Az Indiai-óceánnak a béke övezetévé nyilvánitása". A kérdést a közgyülés egyes számu bizottsága fogja megvizsgálni.

A közgyülés plénuma a jövő héten folytatja az általános vitát.

Befejezte tevékenységét a Lunahod-1 önjáró holdlaboratórium

MOSZKVA (Agerpres).

A TASZSZ jelentése szerint 1971 október 4-én befejezte tevékenységét a Lunahod—1 önjáró laboratórium, amelyet 1970 november 17-én küldtek fel a Holdra.

A Lunahod—1 több mint tiz havi müködése során 10 540 métert tett meg a Hold felületén és 80 000 négyzetméter területet vizsgált meg. Ugyanakkor a televiziós rendszerek segitségével 200 panorámikus képet nyertek a Hold felületéről és több mint 20 000 fényképet. A megtett utvonal több mint 500 pontján a berendezés megvizsgálta a talaj fizikai-kémiai tulajdonságait, 25 helyen pedig elvégezte a holdkőzet vegyelemzését.

A kutatások során hosszas ideig mérték a kozmikus sugárzást és elemezték a terep topográfiai és morfológiai tulajdonságait.

A TASZSZ rámutat, hogy a Lunahod—1 tevékenysége lehetővé tette a szerkesztésénél alkalmazott megoldások ellenőrzését és igazolta az összes szerkezetek biztonságos müködését. Ugyanakkor ellenőrizték az alkalmazott távvezérlés elveit és a Holdon alkalmazható navigációs módszereket.

A holdlaboratórium tevékenysége azért szünt meg, mert a hosszas müködés folytán kimerültek a radioaktiv hőforrások és a 11. holdéjszaka alatt nagyon lecsökkent a belső hőmérséklet.

Az előző holdnap végén a Lunahod—1-et sik terepen állitották meg, s igy a rászerelt francia lézer-reflektor még sok évig lehetővé teszi a Hold és a Föld közötti távolság lézersugaras mérését.

Kormányküldöttségünk megbeszélései Pekingben

PEKING. — Ion Gălăţeanu, az Agerpres tudósitója közli:

A román kormányküldöttség, élén Ioan Avram gépipari miniszterrel, szombaton találkozott Li Csan helyettes külkereskedelmi miniszterrel és a minisztérium igazgatóival. Megtanácskozták a kétoldalu gép- és felszereléscsere bővitésének kérdéseit, véleménycserét folytattak az árucsereforgalom fellendítésének ujabb módozatairól.

Ott volt Aurel Duma, hazánk pekingi nagykövete.

Fumi Vongvicit üzenete

Az USA fokozza légitámadásait dél-laoszi vidékek ellen

Fumi Vongvicit, a Laoszi Hazafias Front Központi Bizottságának főtitkára üzenetben hivta fel a Laoszra vonatkozó genfi értekezlet társelnökeinek figyelmét arra, hogy az Egyesült Államok fokozza légitámadásait dél-laoszi vidékek ellen. Amint az üzenetből kitünik, szeptember 21 óta B—52-es amerikai repülőerődök több mint 900 tonna bombát dobtak le az emlitett vidéken. Fumi Vongvicit hangsulyozza, hogy az amerikai légierő fokozott támadásai ujabb veszélyes lépést jelentenek a laoszi agressziv háboru eszkalációjában, s ugyanakkor szabotálják a Laoszi Hazafias Front javaslatát a tüzszünetre és a légitámadások megszüntetésére vonatkozólag, amelyeket a Front azért terjesztett elő, hogy lehetővé váljék a laoszi érdekelt felek találkozója, tehát az ország kérdésének közös rendezése.

Az üzenet kéri a Laoszra vonatkozó genfi értekezlet társelnökeit, tegyenek sürgős intézkedéseket a Laosz elleni agressziv háboru megszüntetéséért, a Laoszra vonatkozó 1962. évi egyezmények szigoru tiszteletben tartásáért, s mindenekelőtt a Laosz elleni légitámadások azonnali és feltétel nélküli megszüntetéséért, hogy a laoszi-ak a Laoszi Hazafias Front 1971. junius 22-i békejavaslatai alapján maguk rendezhessék dolgaikat.

Megalakult az új dán kormány

A France Presse jelentése szerint szombaton Jens Otto Krag elnökletével hivatalosan megalakult az uj dán kormány. A szociáldemokraták három évi ellenzéki tevékenység után kerültek ujból hatalomra. Otto Krag, aki 1962 és 1968 között a dán kormányok élén állt, most ismét átveszi a miniszterelnöki tisztséget Hilmar Baunsgardtól, akinek nem sikerült négypárti kormánykoalíciót alakitania.

Az uj Krag-kormány 72 szociáldemokrata mandátummal és 17 szocialista néppárti mandátummal rendelkezik, tehát összesen 89-cel a parlament 179 mandátuma közül. Ugyanakkor biztositotta a két független képviselő semlegességét.

Az uj kabinet 19 miniszterből áll. A külügyi tárcát K. B. Andersenre bizták.

A szovjet külügyminisztérium nyilatkozata a moszkvai angol nagykövetséghez

Amint a TASZSZ jelenti, a szovjet külügyminisztérium nyilatkozatot intézett a moszkvai angol nagykövetséghez. A nyilatkozat emlékeztet: a külügyminisztérium már tiltakozott amiatt, hogy a brit hatóságok akciókat inditottak az angliai szovjet nagykövetség, kereskedelmi képviselet, más szovjet intézmények munkatársainak nagy csoportja ellen, hogy provokációs kampány folyik a Nagy-Britanniában müködő szovjet megbizottak ellen, majd rámutat: a szovjet kormány az adott feltételek között lehetetlennek tartja az angol külügyminiszter hivatalos látogatását a Szovjetunióban, lehetetlennek tartja, hogy határidőn belül összeüljön a kétoldalu kapcsolatok fejlesztésén munkálkodó szovjet—angol konzultativ bizottság, müszaki-tudományos és kereskedelmi-gazdasági kormányközi bizottság, valamint a szovjet—angol kereskedelmi hajózási bizottság soron levő ülésszaka. A szovjet külkereskedelmi miniszter kénytelen lemondani az angol fél londoni meghivását, az angol polgári épitkezési miniszter tervezett szovjetunióbeli látogatására pedig nem kerülhet sor.

Az angol nagykövetségnek és más angol intézményeknek olyan munkatársai, akik hivatalos státusukkal összeegyeztethetetlen tevékenységet folytatnak, két héten belül el kell hogy hagyják a Szovjetunió területét. A szovjet külügyminisztérium kijelenti: az angol—angol viszony tovább romlik vagy pedig a dolgok e nemkivánatos alakulásának véget vetnek és helyreállnak a normális kapcsolatok a Szovjetunió és Anglia között.

Az FKP és az FSZP közös nyilatkozata

A L'Humanité október 9-i száma közli a Francia Kommunista Párt és a Francia Szocialista Párt közös nyilatkozatát.

A lap rámutat, hogy az 1971 julius 7-én rendezett találkozó alkalmával a Francia KP és a Szocialista Párt elhatározta, hogy közös nyilatkozatot szerkeszt a szabadságjogokról és országos kampányt inditványoz a demokratikus szervezeteknek ezzel a témakörrel kapcsolatosan. 1971 október 8-án a két párt képviselői ujból találkoztak, hogy véglegesen jóváhagyják a közös nyilatkozat szövegét és megvizsgálják, miként csoportosithatók a demokratikus szervezetek ebben a kampányban.

A nyilatkozat rámutat, hogy az FKP és FSZP folytatni kivánja Franciaország demokratikus hagyományait és javasolja, hogy a francia állampolgárok biztonságának szavatolása céljából vizsgáljanak meg és módositsanak egyes törvényeket, valamint az igazságszolgáltatás és a rendőrség tevékenységi körébe tartozó egyes módszereket. A nyilatkozat követeli a tüntetők elleni 1970-es törvény hatályon kivül helyezését, az egyesülési jog védelmét és a politikai menekültek menedékjogának tiszteletben tartását. A nyilatkozat ugyanakkor követeli a szakszervezeti szabadságjogok garantálását és bővitését, a gyári szakszervezeti csoportok szerepének és jogainak megvédését, a munkások tényleges tájékoztatását a vállalatuk életével kapcsolatos kérdésekről, a szervezkedésnek és a politikai meggyőződés kifejezésének jogát minden vállalatban.

Berlinben megkezdődött a FIR Bürójának ülésszaka

Berlinben megkezdődött az Ellenállók Nemzetközi Szövetsége (FIR) Bürójának ülésszaka. Az ülésen, amelyen Arialdo Banfi szenator (Olaszország), a FIR elnöke elnökölt, előkészitik a szervezet általános ülésszakát. Ezt decemberben a szervezet 20. évfordulója alkalmával Bécsben tartják meg.

Az ülésszakon jelen van 17 ország több mint 60 küldötte, köztük Románia Szocialista Köztársaság Volt Antifasiszta Harcosai Bizottságának küldöttsége, élén Nicolae Cioroiuval, a bizottság alelnökével.

Az előkelő csempészek

A colombói hatóságokat nagyon aggasztja az országnak sulyos károkat okozó csempészet. Ezért széles körü nyomozás indult azok kézrekeritésére, akik Szingapurból, Bangkokból és más ázsiai nagyvárosokból elárasztják a ceyloni piacot tranzisztoros rádiókkal, órákkal, fényképezőgépekkel, töltőtollakkal, nyloningekkel és más termékekkel. A szigetország hires drágakövei — rubinok, zafirok, topázok, akvamarinok — ugyanakkor kerülő utakon külföldre szivárognak, napi 1 millió rupia kárt okozva az országnak. A problémát többször megvitatták a parlamentben is. Rendkivüli intézkedéseket tettek, nagy összegeket forditottak motorcsónakok beszerzésére, a sziget parti őrségének megerősitésére. Ennek ellenére a titkos áruforgalom zavartalanul tovább folyt. Az utóbbi időben a ceyloni rendőrségnek azonban sikerült több csempészbandát elfognia. A legnagyobb meglepetésre a letartóztatottak között eddig nagy tiszteletben állt személyek is vannak: egy colombói nagy szálloda tulajdonosa, két ügyvéd, néhány nagykereskedő és üzletember. A nyomozás további meglepő felfedezéseket eredményezett: az egyik colombói elegáns villanegyedben a rendőrség külföldi valutákat hamisitó berendezést talált. A hatóságok 12 millió rupia értékü hamisitott dollárt, indiai rupiát és más bankjegyeket koboztak el.

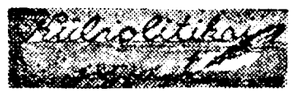

Az olcsó csempészárut kináló utcai árusoknál megkezdett nyomozás elején a hatóságok el sem képzelték, hogy a szálak a ceyloni főváros luxusszállodáiba és elegáns villanegyedeibe vezetnek. A nyomozás még távolról sem ért véget, és további nagy meglepetéseket szolgáltathat. Egyelőre a hatóságok ügynököket küldenek Madrasba és Kuala Lumpurba, hogy felkeressék a nagy szállodákat és kinyomozzák, hogyan kerültek oda a ceyloni drágakövek.

SANDA SÎRBU

Sikertelen katonai lázadás Argentinában

A nemzetközi hirügynökségek jelentései szerint a Buenos Airestől mintegy 300 kilométerre lévő azuli és olavarriai katonai helyőrségek fellázadtak Alejandro Lanusse elnök kormánya ellen. Amint a Reuter közli, a fellázadt csapatok kezén lévő azuli rádióállomás közleményben követelte Lanusse elnök és a hadügyminiszter lemondását. A közleményt Fernando Amadeo Baldrich ezredes és Florentino Diaz Loza alezredes irta alá. Hir szerint az ország északi részén lévő offormosai helyőrség is csatlakozott a lázadókhoz.

Egy kormányszóvivő bejelentette, hogy a Buenos Aires mellett állomásozó csapategységek parancsot kaptak a helyőrségi tisztek lázadásának elfojtására. A France Presse ugyanakkor közölte, hogy Lanusse elnök utasitotta a fellázadt helyőrségeket, adják meg magukat, mielőtt erőszakot alkalmaznak velük szemben.

☆

A France Presse legfrissebb értesülései szerint az azuli és az olavarriai sikertelen államcsiny vezetői elhatározták, hogy megadják magukat A hirügynökség leszögezi, hogy a lázadók nacionalista tisztek, akiket az első hadsereg parancsnoksága jobboldaliaknak minősitett, céljuk, az önkényuralom bevezetése volt. A lázadókat csak három ezred támogatta, a többi hü maradt a kormányhoz. Az összes katonák kaszárnyafogságban vannak.

Az éjszaka folyamán Alejandro Lanusse elnök rádióüzenetet intézett a nemzethez, s ebben elitéli az azuli és az olavarriai tiszti csoport lázadását és kilátásba helyezte ezek példás megbüntetését. Az elnök egyben megerősitette a kormánynak azt a határozatát, hogy 1973. május 25-én általános választásokat szerveznek, s a hatalmat a szabadon választott alkotmányos szervekre ruházzák.

☆

Röviddel azután, hogy Carlos Alejandro Garcia ezredes az Azul városi katonai lázadás vezetője megadta magát a Lanusse-elnökhöz hü csapatoknak, letartóztatták a lázadás másik két vezetőjét, Fernando Amadeo de Baldrich és Florentino Diaz Loza ezredeseket és Pampa tartomány egyik katonai börtönébe zárták őket. Buenos Aires-i hivatalos közlemény szerint a lázadókat katonai törvényszék elé állitják.

Az Akahata lap október 9-i száma tudósit a Japán KP KB Elnökségének rendes üléséről. Kenzsi Miyamoto az Elnökség elnöke és Tomio Nishizawa, az Állandó Elnökség Bürójának tagja beszámoltak a Románia Szocialista Köztársaságban, Olaszországban, a Szovjetunióban és a Vietnam DK-ban tett látogatásukról. A részvevők egyhangulag jóváhagyták a látogatás eredményeit.

LEGFRISSEBB HÍREINK

MA BREMA TARTOMÁNYBAN PARLAMENTI választások lesznek. A nyugatnémet politikai erőviszony ujabb tesztjének tekintett választásokon 558 000 (ebből 63 000 első szavazó) választó járul az urnák elé, hogy a szociáldemokrata, a kereszténydemokrata, a szabad demokrata és a kommunista part 252 jelöltje közül megválassza a 100 parlamenti képviselőt.

Politikai megfigyelők szerint a vasárnapi választás egyben a Kereszténydemokrata Párt uj vezetőségének első képességvizsgája is.

PÉNTEKEN KALKUTTÁBAN ÉS NYUGAT-BENGÁLIÁBAN sulvos összetüzések voltak rivális politikai csoportok között. Tizenkét személy meghalt, 11 megsebesült — közli a France Presse hirügynökség. Durgapur városban forgalmi korlátozásokat vezettek be.

GAAFAR EL NUMEIRY TÁBORNOK, szudáni államfő elrendelte 300 politikai fogoly szabadon bocsátását — jelenti a MEN hirügynökség. Ezek között két volt miniszter is van: Abdel Magid Abu Haszabu és Nasr Eddin Szajed.

KENETH KAUNDA, ZAMBIA ELNÖKE pénteken közölte, hogy egy dél-afrikai helikopter a délkelet-afrikai (pretoriai közigazgatás alatt lévő terület) Carpivi övezetben megsértette Zambia légiterét.

BURUNDI, SIERRA LEONE, SZOMÁLIA ÉS SZIRIA határozattervezetet nyujtott be a Biztonsági Tanácshoz, kérve, hogy a BT itélje el a Dél-afrikai Köztársaságot, amiért megsértette Zambia szuverénitását, területi integritását és légiterét. Mint ismeretes, Zambia a szóban forgó incidensek miatt kérte a BT soron kivüli összehivását.

NAGY ÁRVIZ PUSZTITOTT NORVEGIÁBAN. Országutak és nagykiterjedesü megmüvelt területek kerültek viz alá, amelyekről még nem gyüjtötték be a termést. Sajtóhirek szerint az ország északnyugati részén a kár több millió korona, s emberéletekben is kár esett.

A khmer ellenállási erők szombatra virradólag ujból támadták a saigoni hadsereg több kambodzsai alakulatát. A Rek közelében lévő Alpha saigoni támaszpontot tüzérségi támadásnak vetették alá, s ugyanakkor folytatták egy héttel ezelőtt meginditott offenzivájukat Krek helység ellen, amely a mult év elején heves harcok szinhelye volt. Kambodzsa délkeleti részében a Mekong folyó és a dél-vietnami határ között a hazafiak megtámadtak egy saigoni gyalogsági és páncélos egységet, nagy veszteségeket okozva neki.

AZ IGAZSÁG PÁRTHOZ TARTOZÓ MINISZTEREK LEMONDÁSA miatt tovább tart a török kormányválság. Miután Nihat Erim miniszterelnök megbeszélést tartott Cevdet Sunay elnökkel és Memduh Tagmac tábornokkal, a nagyvezérkar főnökével, közölték, hogy lemondott a kormányból az ötödik miniszter is; ezuttal a tájékoztatás és turisztikaügyi miniszter nyujtotta be lemondását.

Mint már közöltük, a lemondásokat a kormány reformtervezetével kapcsolatos nézeteltérések váltották ki.

MA KÉPVISELŐVÁLASZTÁSOKAT TARTANAK AUSZTRIÁBAN. 4 984 440 szavazó járul az urnák elé, hogy megválasszon 183 parlamenti képviselőt. Az október 10-i választás a legrövidebb törvényhozási ciklus végét jelzi: az előző parlamenti választások köztudomásulag 1970 márciusában zajlottak le.

A FRANCE PRESSE JELENTÉSE SZERINT az ankarai statáriális törvényszék halálos itéletet hozott 18 személy ellen, akiket azzal vádolnak, hogy erőszakkal meg akarták dönteni Törökország Köztársaság alkotmányos és parlamentáris rendjét. További három vádlottat ötévi börtönre itéltek.

Az elitéltek egy héten belül felebbezhetnek.

ROMÁN-JUGOSZLÁV KOHÁSZATI MÜSZAKI ÉS GAZDASÁGI kooperációs egyezményt irtak alá Belgrádban.

Az uj egyezmény alapján tovább fejlesztik a két ország kapcsolatait a kohászati, gazdasági és müszaki-tudományos kooperáció terén.

THORVALD STOLTENBERG NORVÉG KÜLÜGYMINISZTER HELYETTES október 9-én fogadta a Norvégiában tartózkodó Pretor Popat, hazánk helyettes külkereskedelmi miniszterét.

Ugyanaznap román—norvég árucsere-megállapodást és gazdasági együttmüködési megállapodást irtak alá 1972-re.

SZOMBATON RABATBAN MEGKEZDŐDTEK a megbeszélések Karim Lamrani marokkói miniszterelnök és Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke között — közli a TASZSZ.

A SAIGONI BELÜGYMINISZTÉRIUM RENDELETÉRE pénteken ujabb tiz napilap megjelenését függesztették fel. Köztudomásu, hogy szerdán és csütörtökön még tiz napilapot függesztettek fel azon a cimen, hogy birálta a saigoni adminisztrációt.

SPORT

A France Presse tudósitója az alábbiakban számol be a Davis Kupa román—amerikai döntőjének első napi mérkőzéseiről: Stan Smith, a legutóbbi Forest Hills-i torna győztese három szettben, 7—5, 6—3, 6—1 arányban szerezte meg az első pontot csapata számára Ilie Năstase ellen.

A charlotte-i teniszpálya lelátóin helyet foglaló 6000 néző és a szakemberek már az első percekben láthatták, hogy Ilie Năstase erőnléte nem teljes. Jobb karjának inhuzódása miatt a román játékos 48 óráig kénytelen volt abbahagyni az edzést, s igy nem tudott igazi erejével helytállni a nagyképességü amerikai játékossal szemben. A megfelelő orvosi kezelés ellenére Năstase csak akkor talált magára, amikor az első szettben Smith már 5—0-ra vezetett. A román teniszező ekkor kiegyenlitett, de 5—7 arányban végül is alul maradt. A kiváló erőnlétü amerikai játékos ezután biztosra nyerte a következő két szettet. A szakemberek ezt a találkozót a döntő kulcsmérkőzésének tekintik.

Ţiriac kitünően kezdett Froehling ellen — az első szettet 34 perc alatt 6—3 arányban, a másodikat mindössze 21 perc alatt 6—1 arányban nyerte meg. Az volt az általános vélemény, hogy a román játékos könnyen megszerzi a győzelmet. De a harmadik szettben, néhány hátrányos birói döntés kihozza sodrából Ţiriacot, s az amerikai játékosnak sikerül 2—2-re kiegyenlitenie. Ţiriacon a fáradtság jelei mutatkoznak. Az ötödik, döntő szettben, a közönség viharos biztatása közepette, Froehling már 5—2-re vezet, amikor Ţiriac ujból erőre kap, kiegyenlit. Kiegyensulyozott játék után az utolsó szett végül is 6—6 arányban maradt függőben a sötétség miatt.

☆

Szombaton folytatták a Davis Kupa döntőjének második egyes mérkőzését Froehling és Ţiriac között. Mint ismeretes, a mérkőzés az ötödik szettben 6—6 gémaránynál a sötétség miatt félbeszakadt. Froehling 6 perc alatt 8—6 arányban megnyerte a szettet és ezzel a mérkőzés végeredménye a következő: 3—6, 1—6, 6—1, 6—3, 8—6 Froehling javára. Az első nap után tehát az USA csapata 2—0-ra vezet.

☆

Az USA—Románia teniszmérkőzés a párossal folytatódott. A Năstase—Ţiriac pár a Smith—van Dillen párral került szembe. A román teniszezők akik a nemzetközi sajtó tudósitói szerint a párosban világklasszist képviselnek, 7—5, 6—4, 8—6 arányban győztek. Ezzel a mérkőzés állása 2—1 az USA javára.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomdai 120-77. Tip. Arad.

40 168